

SENAT DE BELGIQUE.

SESSION DE 1898-1899.

Proposition de loi portant organisation d'asiles spéciaux pour l'internement et le traitement des aliénés dits *criminels*, des aliénés dangereux, des alcoolisés et des détenus atteints d'une maladie grave.

(Voir les n°s 62 et 127, session de 1896-1897, du Sénat.)

ARTICLE PREMIER.

Il sera établi, aux frais de l'État, sous la dénomination d'*Asile spécial de l'État*, des asiles affectés exclusivement à l'internement et au traitement des aliénés, des alcoolisés et des malades qui sont l'objet des dispositions de la présente loi.

ART. 2.

Les condamnés aux travaux forcés, à la réclusion ou à l'emprisonnement correctionnel, atteints d'aliénation mentale, sont internés dans un asile spécial de l'État. Le transfèrement dans l'asile spécial de l'Etat a lieu sur la réquisition du Parquet général dans le ressort duquel la condamnation a été prononcée.

Pour ces condamnés, l'internement dans l'asile spécial de l'Etat sera toujours imputé sur la durée de la peine.

ART. 3.

La cour d'assises, en chambre du conseil, lorsqu'elle estime qu'il y a

ARTIKEL ÉEN.

Op 's Rijks kosten worden, onder de benaming *Bijzonder Rijksgesticht*, gestichten opgericht, die uitsluitend dienen tot opneming en verpleging van de bij de bepalingen van deze wet bedoelde krankzinnigen, alcoholzieken en andere zieken.

ART. 2.

Veroordeelden tot dwangarbeid, tot opsluiting of tot gevangenzitting als boetstraf, die met krankzinnigheid zijn behebt, worden in een Bijzonder Rijksgesticht opgenomen. Overbrenging naar een Bijzonder Rijksgesticht geschiedt op aanzoek van het Algemeen Parket, binnen welks rechtsgebied de veroordeeling werd uitgesproken.

Voor die veroordeelden wordt hun verblijf in een Bijzonder Rijksgesticht steeds van den strafijd afgerekend.

ART. 3.

Wanneer het Assisenhof, in de raadkamer vergaderd, meent dat er

lieu de rechercher si l'accusé qui a été l'objet d'un verdict de non-culpabilité n'est atteint ni d'aliénation mentale ni d'alcoolisme chronique, peut, après l'acquittement prononcé, le renvoyer devant la chambre du conseil du tribunal de première instance séant dans la même ville et ordonner qu'il sera provisoirement placé dans un asile spécial de l'État.

La chambre du conseil, saisie par ce renvoi, procède, d'urgence, aux investigations nécessaires. Si elle juge que l'accusé acquitté est atteint d'aliénation mentale et ne peut être mis en liberté, elle ordonne qu'il sera maintenu à l'asile spécial de l'État ou qu'il sera transféré dans un asile ordinaire. L'internement dans l'asile spécial de l'État sera ordonné, lorsque l'accusé, reconnu aliéné, aura manifesté des instincts homicides ou le penchant au viol ou à l'incendie et lorsque ses mœurs dépravées ou ses habitudes perverses le rendront dangereux pour les autres malades. Si elle juge que l'accusé acquitté est atteint d'alcoolisme chronique, elle ordonne qu'il sera interné dans un asile spécial de l'État.

ART. 4.

Lorsque l'auteur d'un fait, qualifié crime ou délit, est reconnu irresponsable par suite de son état mental, la chambre du conseil du tribunal ou de la cour d'appel, dans le cas de non-lieu ou d'acquittement, en matière correctionnelle, et la chambre des mises en accusation, dans le cas d'arrêt de non-lieu, peuvent, d'après les circonstances, ordonner qu'il sera interné dans un asile spécial de l'État ou ordonner qu'il sera interné dans un asile ordinaire.

L'internement dans un asile spécial

dient opgespoord of de beschuldigde die door een vonnis onschuldig werd verklaard, behebt is noch met krankzinnigheid, noch met ingewortelde alcoholziekte, dan kan het hof hem, na vrijspraak, voor de raadkamer van de in dezelfde stad zitting houdende rechtbank van eersten aanleg verwijzen, en bevelen dat hij voorloopig in een Bijzonder Rijksgesticht worde geplaatst.

De raadkamer, voor wie de persoon verwezen is, doet, bij hoogdringendheid, de noodige opsporingen. Acht zij dat de vrijgesproken beschuldigde met krankzinnigheid is behebt en niet in vrijheid kan worden gesteld, zoo beveelt zij dat hij in het Bijzonder Rijksgesticht zal blijven of naar een gewoon gesticht worden overgebracht. Opneming in het Bijzonder Rijksgesticht wordt bevallen, wanneer de beschuldigde, krankzinnig erkend zijnde, neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting aan den dag heeft gelegd, en wanneer hij, door zijne verdorven zeden of slechte gewoonten, voor andere zieken gevaarlijk is. Acht zij dat de beschuldigde behebt is met ingewortelde alcoholziekte, zoo beveelt zij dat hij in een bijzonder Rijksgesticht worde opgenomen.

ART. 4.

Wanneer de dader van een feit, dat als misdaad of wanbedrijf aangemerkt wordt, tengevolge van zijnen geestestoestand onverantwoordelijk wordt erkend, zoo kunnen de raadkamer van de rechtbank of van het beroepshof, ingeval van buitenvervolgingstelling of van vrijspraak, in boetstraffelijke zaken, en de kamer van inbeschuldigingstelling, ingeval door het arrest van de vervolging wordt afgezien, volgens omstandigheden, bevelen dat hij, hetzij in een Bijzonder Rijksgesticht, hetzij in een

de l'État sera ordonné, lorsque l'aliéné aura manifesté des instincts homicides ou le penchant au viol ou à l'incendie et lorsque ses mœurs dépravées ou ses habitudes perverses le rendront dangereux pour les autres malades.

ART. 5.

Lorsque l'internement dans un asile spécial de l'État est ordonné, en vertu de l'article 3 ou de l'article 4 de la présente loi, par le motif que l'aliéné a manifesté, soit des instincts homicides, soit le penchant au viol ou à l'incendie, mention en est faite dans l'ordonnance.

ART. 6.

Tout aliéné chez qui l'examen médical aura révélé des instincts homicides ou le penchant au viol ou à l'incendie sera transféré, de l'asile où il aura été reçu conformément à l'article 7 de la loi du 25 janvier 1874, dans un asile spécial de l'État.

Le certificat médical dont la production est exigée par l'article 8 de la loi du 25 janvier 1874 contiendra, à l'avenir, une déclaration par laquelle le signataire attestera ou qu'il a constaté, chez l'aliéné, soit des instincts homicides, soit le penchant au viol ou à l'incendie ou qu'il n'a connaissance d'aucun motif qui doive faire soupçonner que l'aliéné se trouve sous l'emprise de l'une de ces manies.

Dans le cas de déclaration affirmative et dans le cas du n° 1 de l'article 7 de la loi du 25 janvier 1874, l'aliéné sera placé dans un quartier d'observation et y sera maintenu pendant les quinze jours qui suivront son admission.

Lorsque le médecin de l'établissement dans lequel un aliéné est interné

gewoon gesticht worde opgenomen.

Opneming in een Bijzonder Rijks-gesticht wordt bevolen, wanneer de krankzinnige neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting aan den dag heeft gelegd, en wanneer hij, door zijne verdorven zeden of slechte gewoonten, voor andere zieken gevvaarlijk is.

ART. 5.

Wanneer opneming in een Bijzonder Rijksgesticht wordt bevolen krachtens artikel 3 of artikel 4 van deze wet, doordien de krankzinnige, hetzij neiging tot doodslag hetzij neiging tot verkrachting of tot brandstichting aan den dag heeft gelegd, zoo wordt daarvan melding gemaakt in het bevelschrift.

ART. 6.

Ieder krankzinnige, bij wien het geneeskundig onderzoek neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting heeft ontdekt, wordt, van het gesticht, waarin hij, overeenkomstig artikel 7 van de wet van 25 Januari 1874, werd opgenomen, naar een Bijzonder Rijksgesticht overgebracht.

In het geneeskundig getuigschrift, waarvan de overlegging is vereischt bij artikel 8 van de wet van 25 Januari 1874, wordt voortaan eene verklaring opgenomen, waarbij de ondertekenaar getuigt: of dat hij bij den krankzinnige, hetzij neiging tot doodslag, hetzij neiging tot verkrachting of tot brandstichting heeft bespeurd, of dat er, naar zijn bevinden, geene reden bestaat, die mocht laten vermoeden dat de krankzinnige door eene dier neigingen is aangedaan.

In geval de verklaring bevestigend luidt, en in het geval, bedoeld bij n° 1 van artikel 7 van de wet van 25 Januari 1874, wordt de krankzinnige in eene afzonderlijke plaats in

a reconnu, chez cet aliéné, les instincts homicides ou le penchant au viol ou à l'incendie, il en rend compte dans un rapport circonstancié qu'il adresse au directeur de l'établissement et dont il constate l'envoi par une annotation au registre tenu en exécution de l'article 22 de la loi du 25 janvier 1874. Le directeur de l'établissement transmet immédiatement ce rapport au Ministre de la Justice, qui ordonne, s'il y a lieu, le transfèrement dans un asile spécial de l'État.

Les contraventions aux dispositions du présent article, qui seront commises par les chefs, directeurs ou préposés responsables des établissements d'aliénés, seront punies d'un emprisonnement qui n'excédera pas un an et d'une amende qui n'excédera pas 3,000 francs ou de l'une de ces deux peines.

't oog gehouden en moet hij daar gedurende vijftien dagen na zijne opneming verblijven.

Wanneer de geneesheer van het gesticht, waarin een krankzinnige opgenomen is, bij dien krankzinnige neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting waarneemt, maakt hij er melding van in een omstandig verslag, dat hij tot den bestuurder van het gesticht richt, en waarvan de opzending blijkt uit eene aanteekening in het tot uitvoering van artikel 22 van de wet van 25 Januari 1874 gehouden boek. De bestuurder van het gesticht maakt dat verslag onmiddellijk over aan den Minister van Justitie, die, zoo daartoe aanleiding bestaat, de overbrenging van den krankzinnige naar een Bijzonder Rijksgesticht beveelt.

Wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar en met geldboete van ten hoogste drieduizend frank of met eene enkele dier beide straffen, elke door hoofden, bestuurders of verantwoordelijke beambten van krankzinnigengestichten begane overtreding van het bepaalde bij dit artikel.

ART. 7.

Les individus dont l'internement dans un asile spécial de l'État a été ordonné pour cause d'instincts homicides ou de penchant au viol ou à l'incendie ne sont mis en liberté qu'en vertu d'une décision rendue par le comité d'inspection et de surveillance de l'asile, sur le vu de la déclaration mentionnée au paragraphe premier de l'article 13 de la loi du 25 janvier 1894.

Cette déclaration sera inopérante à leur égard, à moins qu'elle n'énonce que leur guérison doit être considérée comme définitive.

Lorsque le comité d'inspection et de surveillance de l'asile aura auto-

ART. 7.

Geen persoon, wiens opneming in een Bijzonder Rijksgesticht, wegens neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting, werd bevolen, wordt in vrijheid gesteld, tenzij krachtens eene beslissing van het comiteit van op- en toezicht over het gesticht, genomen op overlegging van de bij lid één van artikel 13 van de wet van 25 Januari 1874 voorgeschreven verklaring.

Die verklaring blijft zonder gevolg ten opzichte van den opgenomen krankzinnige, tenzij daarin vermeld is dat deze beschouwd moet worden als voorgoed genezen te zijn.

Wanneer het comiteit van op- en

risé la mise en liberté, copie de sa décision sera immédiatement envoyée, par le directeur de l'asile, au procureur du Roi près le tribunal de première instance de l'arrondissement et, en outre, s'il s'agit d'un internement ordonné conformément à l'article 3 ou à l'article 4 de la présente loi, au procureur général près la cour d'appel dans le ressort de laquelle l'instruction aura eu lieu.

Le délai imparti par le paragraphe 2 de l'article 13 de la loi du 25 janvier 1874 prendra cours à la date de cet envoi et sera de quinze jours. Avis de la décision du comité d'inspection et de surveillance sera donné, ainsi qu'il est dit au paragraphe 1er du même article, aux personnes et aux autorités y désignées.

ART. 8.

Les individus dont l'internement dans un asile spécial de l'État a eu lieu en vertu de l'article 2 de la présente loi et dont la peine est expirée, ceux dont l'internement a été ordonné en vertu de l'article 3 ou de l'article 4 de la présente loi pour autre cause que les instincts homicides ou le penchant au viol ou à l'incendie, ne sont mis en liberté, dans les formes tracées par l'article 13 de la loi du 25 janvier 1874, que pour autant que le médecin de l'asile atteste, dans la déclaration de guérison, qu'à aucune époque il n'a constaté chez eux ni instincts homicides, ni penchant au viol ou à l'incendie. A défaut de cette attestation, ils ne peuvent être mis en liberté que dans les formes réglées par l'article 7 de la présente loi.

toezicht over het gesticht de invrijheidstelling heeft toegelaten, wordt een afschrift van zijne beslissing onmiddelijk opgezonden, door den bestuurder van het gesticht, naar den procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement en, daarenboven, zoo het eene overeenkomstig artikel 3 of artikel 4 van deze wet bevolen opneming geldt, naar den procureur-generaal bij het beroepshof, binnen welks rechtsgebied het onderzoek heeft plaats gehad.

De bij lid 2 van artikel 13 van de wet van 25 Januari 1874 bedoelde termijn neemt aanvang op den dag van die opzending en bedraagt vijftien dagen. Van de beslissing van het comiteit van op- en toezicht wordt, zoals bepaald bij lid 1 van hetzelfde artikel, kennis gegeven aan de daarbij aangeduide personen en overheden.

ART. 8.

Niemand wiens opneming in een Bijzonder Rijksgesticht is geschied krachtens artikel 2 van deze wet en wiens strafijd verlopen is, niemand wiens opneming krachtens artikel 3 of artikel 4 van deze wet werd bevolen, wegens eene andere reden dan neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting, wordt op de bij artikel 13 van de wet van 25 Januari 1874 voorgeschreven wijze in vrijheid gesteld, tenzij de geneesheer van het gesticht, in de verklaring van genezing, bevestige dat hij, bij bedoelden persoon, nooit neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting waarnam. Ontbreekt die bevestiging, zoo kan die persoon maar in vrijheid worden gesteld op de wijze, voorgeschreven bij artikel 7 van deze wet.

ART. 9.

Lorsque l'aliéné interné dans un asile spécial de l'État en vertu de l'article 2 de la présente loi, a purgé sa condamnation, le transfèrement dans un asile ordinaire est autorisé par le Ministre de la Justice, sur le vu d'un rapport du médecin de l'asile, attestant qu'à aucune époque il n'a constaté, chez cet aliéné, ni instincts homicides, ni penchant au viol ou à l'incendie, ni mœurs dépravées ou habitudes perverses qui le rendent dangereux pour les autres malades.

ART. 10.

Les tribunaux, lorsqu'ils condamneront à un emprisonnement de plus de quinze jours et de moins de deux ans, du chef d'homicide, de lésions corporelles, de viol, d'attentat à la pudeur, d'outrage public aux moeurs ou d'incendie, un prévenu qui aura commis le délit en état d'ivresse volontaire ou sous l'influence de l'alcoolisme chronique pourront ordonner qu'il sera interné dans un asile spécial de l'État.

La condamnation, dans ce cas, sera toujours exécutée dans la quinzaine du prononcé de l'arrêt ou du jugement et le transfèrement dans l'asile spécial de l'État aura lieu à l'expiration de la peine.

ART. 11.

Lorsqu'un individu aura, dans l'espace de quatre années, encouru cinq condamnations du chef de l'infraction prévue à l'article premier litt. A de la loi du 16août1887 concernant l'ivresse publique, le tribunal, en le condam-

ART. 9.

Wanneer de krachtens artikel 2 van deze wet in een Bijzonder Rijks-gesticht opgenomen krankzinnige zijne straf heeft uitgedaan, wordt zijne overbrenging naar een gewoon gesticht toegelaten door den Minister van Justitie, op vertooning van een verslag van den geneesheer van het gesticht, bevestigende dat deze nooit, bij dien krankzinnige, neiging tot doodslag, tot verkrachting of tot brandstichting, noch verdorven zeden of slechte gewoonten, waardoor hij voor andere zieken gevaarlijk zou wezen, waarnam.

ART. 10.

Wanneer de rechtbanken, wegens doodslag, lichaamelijkletsel, verkrachting, feitelijke aanranding van de eerbaarheid, openbare schennis van de goede zeden of brandstichting, eenen betichtte, die het strafbare feit heeft begaan in staat van vrijwillige dronkenschap of onder den invloed van ingewortelde alcoholziekte, veroordeelen tot gevangenisstraf van meer dan vijftien dagen en minder dan twee jaar, kunnen zij bevelen dat hij in een Bijzonder Rijksgesticht worde opgenomen.

In dat geval, wordt de veroordeling steeds binnen de vijftien dagen na uitspraak van het arrest of van het vonnis ten uitvoer gelegd, en geschiedt de overbrenging naar het Bijzonder Rijksgesticht bij het vervallen van den strafijd.

ART. 11.

Wanneer een persoon, binnen een tijdsverloop van vier jaar, vijf veroordeelingen heeft beloopen wegens de overtreding, bedoeld bij artikel één, letter A, van de wet van 16 Augustus 1887 op de openbare dronkenschap,

nant pour la cinquième récidive, pourra ordonner qu'il sera interné dans un asile spécial de l'Etat.

ART. 12.

Toute personne retenue dans un asile spécial de l'Etat ou toute autre personne intéressée pourra, à toute époque, se pourvoir devant le tribunal de première instance séant au lieu de la situation de l'asile et demander, par requête, qu'il soit mis fin à l'internement.

La requête sera communiquée au ministère public; copie en sera transmise par le ministère public au comité d'inspection et de surveillance de l'asile, lequel lui fera parvenir, avec son avis sur la demande, un rapport du médecin de l'asile. Si la personne internée est interdite, son tuteur sera entendu par le tribunal.

Le tribunal, en chambre de conseil, après les vérifications nécessaires, ordonnera, s'il y a lieu, la mise en liberté.

Il sera procédé de même sur l'appel qui pourra être interjeté, dans le délai de cinq jours, tant par la partie demanderesse que par le ministère public.

Si la mise en liberté n'est pas ordonnée, la chambre du conseil peut décider qu'il ne sera procédé à un nouvel examen, sur la demande nouvelle, qu'après l'expiration d'un délai qu'elle fixe et qui ne dépassera pas un an.

ART. 13.

Les actes judiciaires ou extrajudiciaires prévus par le précédent article seront visés pour timbre et enregistrés gratis.

kan de rechtbank, bij de veroordeling wegens de vijfde herhaling, bevelen dat hij in een Bijzonder Rijks-gesticht worde opgenomen.

ART. 12.

Ieder persoon, die in een Bijzonder Rijksgesticht is opgenomen, of ieder ander belanghebbende persoon, kan, ten allen tijde, zich voorzien voor de rechtbank van eersten aanleg die zitting houdt ter plaatse waar het gesticht gelegen is en, bij verzoekschrift, vragen dat aan het verblijf in het gesticht een einde worde gesteld.

Het verzoekschrift wordt aan het openbaar ministerie medegedeeld; het openbaar ministerie zendt er een afschrift van naar het comiteit van op- en toezicht over het gesticht; dat comiteit laat hem, met zijn advies over het verzoek, een verslag van den geneesheer van het gesticht geworden. Staat de opgenomen persoon onder curateele, zoo wordt zijn curator door de rechtbank aauhoord.

Na de noodige onderzoeken, beveelt de rechtbank, in de raadkamer vergaderd, de invrijheidstelling, zoo daartoe aanleiding bestaat.

Evenzoo wordt gehandeld met het beroep dat, binnen den tijd van vijf dagen, zoowel door de eischende partij als door het openbaar ministerie kan worden ingeslagen.

Wordt de invrijheidstelling niet bevolen, zoo kan de raadkamer beslissen dat tot een nieuw onderzoek, over de nieuwe aanvraag, niet zal worden overgegaan dan na een door haar te bepalen tijdsverloop van ten hoogste één jaar.

ART. 13.

De in het vorig artikel bedoelde gerechtelijke en buitengerechtelijke akten worden kosteloos voor zegel geteekend en geboekt.

ART. 14.

Lorsqu'un individu sorti d'un asile spécial de l'État, dans les conditions qui donnent lieu à l'application de l'article 7 de la présente loi, devra, par suite de rechute, être interné de nouveau, il sera réintégré dans un asile spécial de l'État.

Tout chef, directeur ou préposé responsable d'un établissement d'aliénés, qui sciemment l'admettra conformément à l'article 7 de la loi du 25 janvier 1874, sans en donner immédiatement avis au Ministre de la Justice, sera puni d'un emprisonnement qui n'excédera pas un an et d'une amende qui n'excédera pas 3,000 francs ou de l'une de ces deux peines.

ART. 15.

Les dispositions du chapitre VI de la loi du 25 janvier 1874 sont applicables aux frais d'entretien des aliénés internés dans un asile spécial de l'État.

ART. 16.

Tout individu détenu préventivement qui sera atteint d'une infirmité ou d'une maladie graves, tout condamné dont la santé sera altérée par l'incarcération, au point de mettre sa vie en danger, pourra être transféré dans un des asiles mentionnés à l'article premier de la présente loi, sur la réquisition du procureur général près la cour d'appel dans le ressort de laquelle les poursuites s'exerceront ou dans le ressort de laquelle la condamnation aura été prononcée.

JULES LE JEUNE.

ART. 14.

Wanneer een persoon, die in voorwaarden welke aanleiding geven tot toepassing van artikel 7 van deze wet, uit een Bijzonder Rijksgesticht is gekomen, wegens hervalling weder opgenomen moet worden, zoo wordt hij weder opgenomen in een Bijzonder Rijksgesticht.

Wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar en met geldboete van ten hoogste drieëndertig frank of met eene dier beide straffen, ieder hoofd, ieder bestuurder of verantwoordelijke beambte van een krankzinnigengesticht, die, met de hervalling bekend, den hervallende, overeenkomstig artikel 7 van de wet van 25 Januari 1874, opneemt zonder onmiddellijk kennis daarvan te geven aan den Minister van Justitie.

ART. 15.

Het bepaalde bij hoofdstuk VI der wet van 25 Januari 1874 is van toepassing op de kosten van onderhoud van in een Bijzonder Rijksgesticht opgenomen krankzinnigen.

ART. 16.

Op vordering van den procureur generaal bij het beroepshof, binnen welks rechtsgebied de vervolging wordt gedaan of binnen welks rechtsgebied de veroordeeling is uitgesproken, kan ieder voorloopig aangehouden persoon, die met eene ernstige gebrekkelijkheid of met eene ernstige ziekte is behebt, ieder veroordeelde wiens gezondheid door opsluiting in dezer voege is gekrenkt, dat hij in doodsgevaar verkeert, naar een der bij artikel één van deze wet bedoelde gestichten worden overgebracht.